

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Centrul de Excelență în Educație Artistică Ștefan Neaga

„Aprob”

Directorul Centrului de Excelență
în Educație Artistică Ștefan Neaga

Gh. Perju

Curriculum stagiului de practică

P.6 Practica care anticipează probele de absolvire

Specialitatea

21510 *Canto*

Calificarea

265213 *Artist vocalist*

Chișinău, 2017

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. **Constantinov Oleg**, Maestru în Arte, profesor, grad didactic unu, CEEA Ștefan Neaga
2. **Diaconu Valeria**, profesor, grad didactic superior, CEEA Ștefan Neaga

Aprobat de:

Consiliul metodic- științific al Centrului de Excelență în Educația Artistică Ștefan Neaga,

Gheorghe Perju, Director

Recenzenți:

1. **Iana Manoila**, Profesor, grad didactic unu,
2. **Cazacu Onisim**, Maestru în Arte, profesor, grad didactic superior, CEEA Ștefan Neaga

Adresa Curriculumului in internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională.....	5
III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică.....	6
IV. Administrarea stagiului de practică.....	6
V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică.....	6
VI. Sugestii metodologice.....	7
VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică.....	7
VIII. Cerințe față de locurile de practică.....	8
IX. Resursele didactice recomandate elevilor.....	8

I. Preliminarii

Statutul curriculumului. Prezentul Curriculum al stagiului de practică **Practica care anticipează probele de absolvire** reprezintă un document de tip reglator pentru realizarea procesului de formare profesională a specialiștilor conform *Nomenclatorului domeniilor de formare profesională al specialităților și calificărilor pentru învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar*. Prezentul Curriculum este conceput în corespundere cu prevederile documentelor de politici educaționale și în conformitate cu Planul de învățământ în vigoare.

Stagiul de practică are o importanță deosebită în debutul carierei. Suportul teoretic constituie doar un început pentru carieră, nefiind suficient în momentul în care trebuie să se ia o decizie importantă în alegerea locului de muncă. **Practica care anticipează probele de absolvire** este, în primul rând, o componentă importantă din planul de învățământ, ea are obiective de învățare, formează anumite competențe și, din acest punct de vedere, are același statut ca orice altă disciplină.

Scopul curriculumului constă în crearea unor condiții optime pentru elevi pentru asimilarea materialului teoretic-aplicativ stabilit, apelând la triada didactică predare-învățare-evaluare într-un ritm adecvat. În egală măsură, conținuturile curriculare vor motiva și asigura curiozitatea, dorința elevului pentru dezvoltarea sa în calitate de interpret de muzică vocală. Scopul *practicii care anticipează probele de absolvire* constă în formarea inițială, dar și formarea continuă a soliștilor vocaliști. Obiectivul fundamental al acestui gen de practică este dobândirea de către elevi a abilităților practice și de implicare directă alături de specialiștii din domeniu.

Practica care anticipează probele de absolvire este o practică, care generalizează toate abilitățile, priceperile și deprinderile formate de practici interioare. Astfel, practica de absolvire poartă un caracter concluziv.

Beneficiarii curriculumului:

- cadrelor didactice din instituțiile de învățământ profesional tehnic, care trebuie să proiecteze activitatea didactică și să asigure condiții de formare profesională de calitate;
- autorilor de manuale și de ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitatea în cauză;
- membrilor comisiilor pentru examenele de calificare;
- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării.

Abilitățile și competențele pe care trebuie să le stăpânească elevul înainte de a începe stagiul de practică sunt următoarele:

- acumularea de cunoștințe și competențe;
- creșterea motivației pentru profesia aleasă, printr-o mai bună cunoaștere a acesteia în context real de muncă.

La finalizarea stagiului de *Practică care anticipează probele de absolvire*, elevul prezintă și susține, în termeni stabiliți, raportul stagiului de practică și agenda formării profesionale.

Pre-condiții. *Practica care anticipează probele de absolvire* este una din șirul unităților de curs de specialitate, care constituie elementul principal și distinctiv de formare profesională ce asigură elevilor obținerea calificării **265213 Artist vocalist** (operă și de cameră). În egală măsură conținuturile acestui curriculum vor motiva și asigura curiozitatea, dorința elevului pentru dezvoltarea sa în calitate de interpret de muzică vocală.

După *practicile de inițiere în specialitate, practica de instruire și practica de specialitate, practica care anticipează probele de absolvire* reprezintă un suport de informare pentru elevi cu referire directă la procesul de instruire și are ca obiect al activității asigurarea competențelor pentru pregătirea absolvenților, fiind un element esențial de pregătire profesională al viitorilor soliști vocaliști. O componentă esențială a stagiului de practică o constituie implicarea elevilor în aplicarea practică a cunoștințelor teoretice acumulate.

II. Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională

Stagiul de *Practică care anticipează probele de absolvire* are ca scop consolidarea și aprofundarea cunoștințelor teoretice și deprinderilor practice acumulate în procesul de studii la discipline de specialitate.

Stagiul de *Practică care anticipează probele de absolvire*, favorizează tranziția elevilor de la ore teoretice de instruire, la orele practice reale. Elevii participanți la acest curs vor avea nenumărate avantaje: interacțiunea cu profesioniști în domeniu, posibilitatea de a participa la training-uri și sesiuni de formare teoretică și practică, lucrul în cadrul unor echipe competitive, precum și orientarea către rezultate.

Criteriile de apreciere în cadrul formelor de evaluare academică se desprind din însăși scopul procesului de învățământ al specialității **Canto**: formarea artistului-vocalist. Aceste criterii se referă la existența și dezvoltarea calităților vocale reflectate în repertoriul prezentat, la nivelul de tehnică vocală raportat la exigențele acestui modul de studiu respectiv și la totalitatea mijloacelor artistice, culturale și intelectuale cu care studentul realizează programul prezentat.

Selectarea unui elev într-un program de practică care anticipează probele de absolvire presupune seriozitate, orientare către învățare și perfecționare, precum și deschiderea de a dobândi abilități profesionale noi.

La finalizarea stagiului de *practică care anticipează probele de absolvire*, elevii vor demonstra:

- interpretarea reușită a programului;
- expunerea expresivă a mesajului muzical;
- realizarea conștientă a trăirii efective/interioare a mesajului expus;
- interpretarea creațiilor în stilul și genul respectiv;
- demonstrarea unei ținute scenice pe potriva pieselor vocale.

III. Competențele profesionale specifice stagiului de practică

- CS1. Realizarea unei corelații corecte între textul muzical și configurația sonoră pe baza abilităților auditive și de scris-citit muzical dobândite (inclusiv auzul muzical interior).
- CS2. Identificarea și descrierea caracteristicilor diferitelor genuri muzicale, precum și utilizarea corectă a elementelor de bază ale unor tehnici clasice de scriitură și analiză muzicală.
- CS3. Interpretarea unei selecții reprezentative din repertoriul solistic /cameral/ vocal-sinfonic destinat vocii respective, utilizând capacitățile vocale tehnico-interpretative necesare și integrând cunoștințele și abilitățile specifice muzicale dobândite.
- CS4. Integrarea în ansamblul muzical.
- CS5. Utilizarea capacităților auditive, vocale, lingvistice, chinestezice și expresive necesare reprezentării programului artistic.
- CS6. Exprimarea stilului interpretativ propriu a pieselor vocale interpretate.

IV. Administrarea stagiului de practică

Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
Practica care anticipează probele de absolvire	VIII	6	180	Pe parcursul semestrului	Prezentări publice	6

V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică

Activități/ Sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare
AS1.1 Asistări la lecțiile de <i>canto</i> și <i>clasa de operă</i> din cadrul altor instituții de învățământ superioare; AS1.2 Frecventarea diverselor evenimente cultural-artistice.	1.1 Participarea și implicarea în repetițiile spectacolelor în instituțiile concertistice; 1.2 Participarea la montările studioului clasei de operă din instituțiile de învățământ superioare; 1.3 Interpretarea unor roluri mici/de figuranți; 1.4 Vizionarea producțiilor de operă ale regizorilor mondiali; 1.5 Asistarea la repetiții; 1.6 Asistarea la spectacolele.	1.1 Analiza metodelor de lucru; 1.2 Completarea și prezentarea agendelor de practică; 1.3 Interpretarea pieselor studiate în grup.	60 de ore pe parcurs
AS2. Evoluarea la diverse activități artistice: - <i>Concerte de caritate;</i> - <i>Prezentări de carte, CD, a unui autor/artist;</i> - <i>Concerte jubiliare, de comemorare,</i>	2.1 Studiarea și interpretarea creațiilor din program; 2.2 Selectarea unui repertoriu reprezentativ; 2.3 Interpretarea programului solicitat la locul potrivit; 2.4 Participarea și implicarea în repetițiile spectacolelor din instituțiile	2.1 Completarea și prezentarea agendelor de practică; 2.2 Analizarea și discutarea evoluțiilor proprii; 3.3 Analizarea spectacolelor și	120 de ore pe parcurs

<i>autobiografice,</i> - <i>Recitaluri de autori, interpreți;</i> - <i>Sărbători naționale;</i> - <i>Festivaluri / concursuri vocale.</i>	concertistice; 2.5 Stabilirea unei colaborări cu compozitorii autohtoni; 2.6 Evoluarea în diverse Concursuri și Festivaluri de interpretare vocală.	repetițiilor vizionate.	
--	---	-------------------------	--

VI. Sugestii metodologice

Fiind una din specialitățile cu tradiții seculare, Specialitatea *Canto* este bazată pe competențe evaluate în timp, care își păstrează actualitatea și rezistă tuturor schimbărilor social-economice. Grație acestui fapt, putem constata elementul conservator al domeniului didactic bazat pe metode tradiționale ale: explicației, demonstrației, exercițiului etc.

Studiul artei cântului va cuprinde două componente: una tehnic-vocală și alta artistică-interpretativă. Abordarea graduală a repertoriului se impune în mod obligatoriu, iar strategiile de proiectare și organizare a demersului educațional în vederea formării la elevi a competențelor pentru fiecare în parte le revine profesorilor.

Până la începerea practicii care anticipează probele de absolvire, conducătorul din cadrul instituției de învățământ efectuează instructajul practicii prin informarea elevilor despre scopul și sarcinile practicii, durata practicii, structura și cerințele pentru completarea raportului stagiului de practică.

Raportul stagiului de practică care anticipează probele de absolvire și Agenda formării profesionale vor fi întocmite conform Regulamentului privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în învățământul postsecundar și postsecundar nonterțiar. Totodată, raportul stagiului de practică care anticipează probele de absolvire se întocmește pe parcursul desfășurării stagiului de practică, iar după finisarea perioadei stagiului de practică, se prezintă pentru control și avizare conducătorului stagiului. În raport urmează a fi reflectate în detalii toate sarcinile efectuate de elev în cadrul desfășurării stagiului de practică.

Profesorului de canto îi revine responsabilitatea pentru modul de inițiere în arta cântului vocal, care este de o intensitate sporită, începutul determinând ulterioara dezvoltare profesională a cântărețului.

Criteriile de apreciere în cadrul formelor de evaluare academică se desprind din însăși scopul procesului de învățământ al secției Canto: formarea artistului-vocalist. Aceste criterii se referă la existența și dezvoltarea calităților vocale reflectate în repertoriul prezentat, la nivelul de tehnică vocală raportat la exigențele acestui modul de studiu respectiv și la totalitatea mijloacelor artistice, culturale și intelectuale cu care elevul realizează programul prezentat.

VII. Sugestii de evaluare a stagiului de practică

Practica ce anticipează probele de absolvire se finalizează cu întocmirea rapoartelor pentru practică.

Cerințele de evaluare a practicii ce anticipează probele de absolvire sunt prevăzute în Regulamentul privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică.

La evaluare se ține cont de originalitatea, relevanța, calitatea exprimării, corectitudinea și modul de prezentare. Elevul trebuie să prezinte succint rezultatele realizate pe parcursul stagiului de practică. E necesar să evidențieze esențialul din activitatea practică, utilitatea practicii, abilitățile și competențele formate.

VIII. Cerințe față de locurile de practică

Repartizarea elevilor la stagiul de practică care anticipează probele de absolvire se realizează prin ordinul directorului instituției de învățământ cu indicarea perioadei, tipului și locului de desfășurare a stagiului de practică. Ordinul se contrasemnează de către directorul adjunct pentru instruire practică și producere, conducătorul de practică din cadrul instituției de învățământ și se aduce la cunoștință fiecărui elev contra semnătură.

Elevului trebuie să i se ofere condiții și mijloace necesare pentru realizarea de sarcini, pentru dobândirea competențelor profesionale corespunzătoare calificării și cele nominalizate în curriculumul stagiului de practică.

Nr. crt.	Locul de muncă\postul	Cerințe față de locul de muncă\postul propus practicantului
1.	Instituții de învățământ artistic mediu și superior.	Clasă spațioasă cu acustică bună, dotată cu pian, oglindă, scaune, ecran proiecție și o temperatură constantă favorabilă
2.	Instituții concertistice/artistice	echipamentele și utilajele-suport necesare pentru realizarea procesului de dezvoltare și consolidare a competențelor profesionale

IX. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată\accesată\ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Rubio de Uscătescu Consuelo. <i>Arta cântului</i> . București: Editura muzicală, 1989.	Biblioteca AMTAP	5
2.	Costrîțchi, M. <i>Ghid de implementare a curriculumului modernizat în învățământul liceal. Canto academic</i> . Chișinău, 2008. 119 p	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	2
3.	Gagim, I. Dicționar de muzică. Chișinău: Știința, 2008. 210 p.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	5
4.	Pînghireac, E. <i>Arta cântului vocal</i> . București: Editura fundației „România de mâine”, 1999.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1
5.	Rusu, A. <i>Tehnica și virtuozitatea solistică condiții necesare interpretării vocale</i> . Cluj-Napoca: MediaMusica, 2006. 122 p.	Biblioteca CEEA „Ștefan Neaga”	1